

I. CRÒNICA LEGISLATIVA

I.1. GENERALITAT DE CATALUNYA (DOGC de l'1 de juliol de 1990 al 30 de juny de 1991)

JOAN RAMON SOLÉ I DURANY

Cap de la Secció d'Ús Oficial de la Llengua Catalana

Administració i Departament de Justícia

Pel que fa a aquest període, cal esmentar això que segueix:

Decret 161/1990, de 28 de maig (DOGC núm. 1319, de 18 de juliol), de modificació de l'estructura de la Secretaria General del Departament de Justícia. D'acord amb l'article 3, es crea la Secció de Normalització Lingüística amb les funcions següents:

«Coordinar els programes de normalització lingüística que duu a terme el Departament de Justícia, tant als seus serveis centrals com als perifèrics i així mateix als òrgans judicials.

»Participar mitjançant la formulació de propostes en la planificació dels programes que s'han d'executar.

»Proposar criteris d'actuació puntual en cada programa d'acord amb les directrius donades per la Direcció General de Política Lingüística.

»Establir els criteris necessaris per vetllar per la correcció lingüística dels documents que es generen al Departament.

»Promoure les activitats de formació i perfeccionament de tot el personal del Departament, en matèria de llengua catalana.»

Resolució de 5 de juliol de 1990 (DOGC núm. 1319, de 18 de juliol), per la qual s'atorguen les subvencions ofertes per l'Ordre de 18 de gener de 1990 (referenciada a la *Crònica* del número anterior, p. 244). En concedeix «Als Jutjats de primera instància 17 i 18 de Barcelona, per fer efectiva la normalització lingüística mitjançant impresos i altre material d'oficina», i «A l'Association Internationale des Jeunes Avocats —AIJA—, per la traducció simultània al català i altres despeses ocasionades per la celebració del 28è. Congrés de l'AIJA a Barcelona».

Resolució de 12 de febrer de 1991 (DOGC núm. 1410, de 22 de febrer). S'ofereixen a entitats jurídiques de dret públic i de dret privat, mitjançant convocatòria pública, subvencions per a la realització d'estudis, treballs i activitats relacionats amb l'Administració de justícia i l'àmbit del dret. Com en la convocatòria anterior, esmentada més amunt, a la base 4 es diu que «les subvencions seran atorgades preferentment als projectes relacionats amb els estudis, els treballs o les activitats següents: 4.1. Els adreçats a afavorir la normalització lingüística a Catalunya en l'àmbit de la justícia i del dret.»

Decret 119/1991, de 7 de maig de 1991 (DOGC núm. 1452, de 7 de juny): Funcions de les seccions de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia. L'article 3 diu el següent:

«A la Secció de Coordinació de Programes, dependent del Servei de Gestió de Programes de la Subdirecció General d'Afers Judicials, li corresponen les funcions següents:

»El seguiment i el control de l'execució dels programes de suport a l'Administració de Justícia que porta a terme el Servei de Gestió de Programes.

»L'anàlisi, la valoració i l'informe dels resultats obtinguts a partir del desenvolupament dels diferents programes.

»El seguiment i el control de les campanyes de difusió dels programes de suport a l'Administració de Justícia.»

Pel que fa a la valoració de la llengua catalana en les convocatòries relatives a personal, vegeu l'epígraf *Funció pública*.

Administració local

Pel que fa a aquesta Administració, cal esmentar les disposicions següents:

Resolució de 31 de gener de 1991 (DOGC núm. 1408, de 18 de febrer). Concurs públic per a la presentació de projectes de normalització lingüística que realitzin les corporacions locals i altres organismes que en depenguin durant 1991. Poden optar a aquestes subvencions les corporacions locals i els organismes que en depenguin, que no estiguin integrats al Consorci per a la Normalització Lingüística, interessats a establir per primera vegada, o renovar, la col·laboració amb el Departament de Cultura per realitzar projectes anuals de normalització lingüística per mitjà de serveis de català. Per tant, tots els projectes hauran de preveure la dotació d'una plaça o més dels tècnics de normalització lingüística responsables del servei de català.

Ordre de 6 de febrer de 1991 (DOGC núm. 1406, del 13). Normes complementàries i el model del full d'inscripció del padró a Catalunya corresponents a la renovació del Padró Municipal d'Habitants 1991. «Article 1.1. Els fulls d'inscripció padronal a Catalunya es faran en text bilingüe, català i castellà. A la Val d'Aran estaran redactats també en aranès.»

Pel que fa a la valaoració de la llengua catalana en les convocatòries relatives a personal, vegeu l'epígraf *Funció pública*.

Aranès

Pel que fa a aquesta modalitat de la llengua occitana, cal destacar la Llei 16/1990, de 13 de juliol (DOGC núm. 1326, de 3 d'agost), sobre el règim especial de la Vall d'Aran. Els apartats d'aquesta Llei que parlen de la llengua són els següents:

«PREÀMBUL

(...)

»L'adhesió dels aranesos a llur llengua i, sobretot, la seva antiquíssima tradició cultural i política han

merescut que la Disposició Addicional Primera de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, recollint un desig expressat pels aranesos en el procés d'elaboració de l'Estatut, faci un reconeixement exprés de la seva

peculiaritat i ordeni un restabliment de l'organització administrativa tradicional de la Vall d'Aran, degudament actualitzada.

(...)

TÍTOL 1

Disposicions generals

Article 2

1. L'aranès, varietat de la Llengua occitana i pròpia d'Aran, és oficial a la Vall d'Aran. També ho són el català i el castellà, d'acord amb l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

2. D'acord amb l'article 3.4 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, l'aranès ha d'ésser objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció, i se n'ha de garantir l'ús tant en el sistema educatiu com en l'activitat de l'Administració de la Generalitat i dels mitjans dependents de la CCRTV en el territori de la Vall d'Aran.

3. La Generalitat i les institucions d'Aran han d'adoptar les mesures necessàries per a garantir el coneixement i l'ús normal de l'aranès i per a impulsar-ne la normalització.

4. La Generalitat i les institucions d'Aran han de vetllar per la conservació, la promoció i la difusió de la cultura aranesa.

(...)

És plausible que el Parlament de Catalunya hagi donat finalment caràcter oficial a la llengua pròpia d'Aran, i hagi vinculat l'aranès a la llen-

TÍTOL 4

De les competències i del finançament del Consell General

Article 20

1. El Consell General exerceix les competències que li atribueix aquesta Llei i qualsevol altra llei del Parlament.

2. El Consell General té competència plena en tot allò que fa referència al foment i l'ensenyament de l'aranès i de la seva cultura, d'acord amb les normes de caràcter general vigent a tot Catalunya en el camp de la política lingüística i educativa.

3. La Generalitat ha de cedir al Consell General competències i serveis almenys sobre les matèries següents:

a) Ensenyament.

b) Cultura.

(...)

DISPOSICIONS FINALS

(...)

Segona

La versió en aranès d'aquesta Llei s'ha de publicar en el Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya i en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya a continuació de la versió catalana.

gua occitana. N'hi ha que, tot i estar d'acord amb l'increment de la protecció jurídica de l'aranès, consideren que aquesta declaració d'oficialitat per llei ordinària del Parlament podria ser declarada inconstitucional.¹ D'altres, conscients d'aquesta possible inconstitucionalitat, intenten de trobar arguments per a articular jurídicament l'*status* de l'aranès dins el règim constitucional vigent, i parlen de semioficialitat.² Per la nostra part volem afegir que quant a la disposició final segona, i atès que la llengua occitana és reconeguda com a llengua pròpia —ja des de la Llei de normalització lingüística—, creiem que les disposicions que afecten exclusivament la Vall d'Aran haurien de figurar amb la versió aranesa en el lloc preferent. Encara és més preocupant el freqüent incompliment de l'article 16 del Decret 107/1987, de 13 de març (vegeu la *Crònica* del número 10), pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, en la part que preceptua la publicació «també en aranès» de «qualsevol disposició de la Generalitat que afecti específicament la Vall d'Aran. Per exemple, es va produir aquest incompliment en la important Ordre que comentem a continuació.

A més de la Llei 16/1990 esmentada, i a continuació de la seva promulgació, trobem l'Ordre de 3 d'agost de 1990 (DOGC núm. 1331, del 17), per la qual s'incorpora l'aranès, modalitat de la llengua occitana, en els currículums dels centres educatius de la Vall d'Aran. Aquesta ordre pretén implantar un pla general d'ensenyament de l'ús de l'aranès adreçat a tots els centres d'ensenyament no universitari de la Vall d'Aran (article 1). S'hi preveu l'ensenyament obligatori de l'aranès mitjançant dues hores setmanals de classe en tots els centres d'ensenyament primari i secundari, amb una implantació progressiva en aquest darrer. A més, es preveu la possibilitat d'impartir determinades àrees educatives en aranès. No és novetat la previsió que «l'aranès, com a llengua pròpia de la Vall d'Aran, s'incorporà en les comunicacions internes i externes dels centres educatius de l'Aran», ja que aquesta possibilitat ja estava prevista en el Decret 362/1983 i l'Ordre de 8 de setembre del mateix any que el desplega (resenyats en les *Notes* del número 3, p. 135), per bé que en aquestes darreres disposicions l'expressió «també en aranès» i la manca d'oficialitat d'aquesta llengua semblaven indicar que els textos havien d'anar acompanyats de la versió catalana. Per una Resolució de 31 de desembre de 1990 (DOGC

1. PALLAROL I SÀNCHEZ, Juli, «La situació jurídica de la llengua occitana a la Vall d'Aran», dins *Revista de Llengua i Dret* núm. 16, desembre de 1991, p. 144.

2. VERNET I LLOBET, Jaume, *Normalització lingüística i accés a la funció pública*, Fundació Jaume Callís, Barcelona, 1992, p. 16.

núm. 1409, de 20 de febrer de 1991) s'estableixen les orientacions pertinents per al desplegament de l'Ordre de 3 d'agost de 1990 suara comentada.

Una Resolució de 12 de març de 1991 (DOGC núm. 1435, de 26 d'abril), atorga una subvenció al Consell Comarcal de la Vall d'Aran per a la normalització lingüística de l'aranès.

Amb el Decret 86/1991, de 22 d'abril (DOGC núm. 1442, de 13 de maig), sobre normes complementàries per a les eleccions al Consell General d'Aran, s'aproven i es publiquen en annex els models de paperetes, sobres i documentació electoral, els textos dels quals figuren en aranès, català i castellà per aquest ordre i, quan és possible, amb uns tipus de lletra que destaquen aquesta jerarquia.

Finalment observem en totes aquestes normes una discrepància entre elles ja que n'hi ha que utilitzen el topònim oficial i legal Val d'Aran, i n'hi ha —com en el cas de la Llei 16/1990— que utilitzen el nom tradicional català Vall d'Aran. En la nostra opinió, per coherència amb el contingut (no amb la lletra) de la Llei de normalització lingüística i, per tant, amb la política lingüística de la Generalitat, les disposicions del DOGC i qualsevol document oficial haurien d'utilitzar sistemàticament l'única forma oficial i legal Val d'Aran, sense perjudici que en textos no oficials (per exemple aquesta *crònica*) utilitzem la forma tradicional en la llengua del context. No obstant això, es podria interpretar que el Parlament ha utilitzat repetidament la forma tradicional en català per analogia amb el topònim Catalunya. És a dir que en principi no repugna l'adaptació fins i tot en l'ús oficial del nom del país o de l'àmbit lingüístic, i aquest argument podria justificar l'actitud aparentment contradictòria del legislador.

Cultura

Pel que fa a aquest Departament, cal esmentar l'Ordre de 24 de gener de 1991 (DOGC núm. 1404, d'11 de febrer), per la qual es creen els certificats internacionals de llengua catalana, i la Resolució de 3 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1438, de 3 de maig), per la qual es publiquen acords sobre llenguatge administratiu.

Així mateix, cal esmentar les convocatòries següents:

Resolució de 3 de juliol de 1990 (DOGC núm. 1319, del 18): Concurs públic per a la concessió de subvencions a corporacions locals i organís-

mes que en depenen, per a la realització de cursos de català per a adults durant el període octubre 1990-setembre 1991.

Resolució de 17 de juliol de 1990 (DOGC núm. 1324, del 30), per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions per a iniciatives destinades a augmentar la presència als videoclubs i a altres circuits comercials de produccions en suport videogràfic doblades en llengua catalana. En prorroga el termini de presentació d'instàncies la Resolució de 24 d'agost de 1990 (DOGC núm. 1338, de 3 de setembre).

Resolució de 19 de setembre de 1990 (DOGC núm. 1350, de 3 d'octubre), per la qual es convoca concurs públic per a l'atorgament de beques destinades a treballs relacionats amb sociolingüística.

Ordre de 4 de desembre de 1990 (DOGC núm. 1382, del 19). Bases per a la concessió d'ajuts a les publicacions periòdiques escrites en català.

Tres ordres de 4 de desembre de 1990 (DOGC núm. 1382, del 19), per les quals s'estableixen les bases que han de regir la concessió de les subvencions següents:

- A la producció de curt-metratges cinematogràfics; segons la base 7.a), les productores adjudicatàries es comprometen a explotar el curt-metratge exclusivament en la seva versió catalana al territori de Catalunya.
- A la producció editorial en català i en aranès.
- Per a activitats musicals de caràcter professional, on un dels criteris per a la seva concessió és l'ús de la llengua catalana.

De la mateixa data i DOGC és una Resolució que convoca concurs públic per a la concessió d'ajuts a la creació de textos teatrals en llengua catalana, i una altra que fa públiques les bases per a la concessió de subvencions a la informatització de publicacions periòdiques escrites en català durant l'any 1991.

Set resolucions de 2 de gener de 1991 (DOGC núm. 1394, del 16):

- D'ajuts la creació de guions de llarg-metratges cinematogràfics per a l'any 1991, en llengua catalana.
- De subvencions per a la realització d'activitats de promoció i de difusió de la literatura catalana durant l'any 1991.
- D'ajuts a la investigació sobre moviments, obres i autors de literatura catalana, prioritàriament contemporània, per a l'any 1991.

- D'ajuts a propostes de creació literària en llengua catalana en tots els gèneres, modalitats i suports per a l'any 1991.
- D'ajuts a propostes de traducció al català d'obres literàries en altres llengües per a 1991.
- De convocatòria per a la concessió dels X Premis Nacionals de Literatura Catalana.
- De subvencions a empreses editorials estrangeres per a l'edició o promoció de traduccions a altres llengües d'obres literàries en llengua catalana durant l'any 1991.

Resolució de 14 de gener de 1991 (DOGC núm. 1398, del 25). Concurs públic per a la concessió de subvencions a persones físiques i a entitats privades sense finalitat de lucre per a la promoció a l'exterior de cultura catalana.

Ordre de 30 de gener de 1991 (DOGC núm. 1404, de 8 de febrer): Bases que regeixen la concessió d'ajuts a l'edició i la difusió de llibres de text i de manuals universitaris en català.

Resolució de 31 de gener de 1991 (DOGC núm. 1408, de 18 de febrer): Concurs públic per a la presentació de projectes de normalització lingüística a realitzar per les corporacions locals i altres organismes que en depenguin durant l'any 1991.

Decret 28/1991, de 18 de febrer (DOGC núm. 1414, de 4 de març), de creació del Consell Social de la Llengua Catalana. Segons l'article 1 d'aquest Decret, aquest Consell és un òrgan d'assessorament, consulta i implicació social de la política lingüística de la Generalitat de Catalunya, adscrit al Departament de Cultura. L'article 2 del Decret en descriu les funcions: *a)* prendre part en el procés de normalització lingüística, impulsant-lo en els diferents àmbits sectorials representats al Consell en aplicació de la legislació vigent. *b)* Informar i expressar el seu parer sobre els projectes de planificació lingüística general que hagin de ser aprovats pel Govern de la Generalitat de Catalunya, i assessorar en relació a les consultes que se li puguin adreçar des de la Generalitat de Catalunya.

Resolució de 26 de febrer de 1991 (DOGC núm. 1417, d'11 de març), per la qual es convoca concurs públic d'adjudicació de beques de formació i perfeccionament al Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT).

Resolució de 5 de març de 1991 (DOGC núm. 1422, de 22 de març): Concurs públic per a la concessió de subvencions als casals catalans per

a l'adquisició de materials àudio-visuals i bibliografia per a l'ensenyament de la llengua, la literatura i la cultura catalanes.

Resolució d'11 de març de 1991 (DOGC núm. 1425, de 2 d'abril), Concurs públic per a la concessió de subvencions per a iniciatives destinades a elaborar guies de conversa i guies de viatge en llengua catalana durant l'any 1991.

Resolució de 14 de març de 1991 (DOGC núm. 1428, de 10 d'abril), per la qual es convoca concurs públic per a l'atorgament de beques destinades a estudis de sociolingüística, sociologia del llenguatge i aspectes socials del llenguatge.

Resolució de 18 de març de 1991 (DOGC núm. 1428, de 10 d'abril), per la qual es convoca concurs públic per atorgar ajuts per a treballs sobre terminologia catalana.

Resolució de 20 de març de 1991 (DOGC núm. 1428, de 10 d'abril): Concurs públic per a la concessió de subvencions a iniciatives adreçades a augmentar el coneixement i la presència pública de la llengua catalana.

Resolució de 4 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1434, del 24). Concurs públic per a la concessió de subvencions a iniciatives destinades a augmentar la presència als videoclubs i altres circuits comercials de produccions en suport videogràfic doblades en llengua catalana.

Decret 227/1991, de 7 de maig (DOGC núm. 1514, de 6 de novembre). Constitució del Consorci Català de Promoció Exterior de la Cultura.

Ordre de 23 de maig de 1991 (DOGC núm. 1452, de 7 de juny). Aprova les bases que han de regir la concessió de subvencions per a l'edició i promoció de fonogrames. Segons la base 2, «l'objecte de les subvencions és contribuir al finançament de l'edició i la promoció de fonogrames d'interès cultural, que siguin en llengua catalana o d'interprets o compositors catalans», i segons la base 5 «els criteris que se seguiran per a l'adjudicació de les subvencions seran els següents: (...) c) L'ús de la llengua catalana».

Per la seva relació amb disposicions aparegudes en aquesta secció en números anteriors, cal esmentar les sentències següents:

Sentència 781/1990, de 20 de desembre, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Recurs contenciós administratiu de l'advocat de l'Estat contra l'Ordre de 31 d'agost de 1989 (RLD núm. 15, p. 198) de sub-

vencions a estrenes de doblatges en català. L'advocat de l'Estat considera discriminatòria contra els castellanoparlants una línia de subvenció que exclou els doblatges en castellà. El Tribunal desestima el recurs i declara lícita l'Ordre.

Sentència 297/1991, de 12 de juny, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Recurs contenciós administratiu de l'advocat de l'Estat contra l'Ordre de 31 d'agost de 1989 (RLD núm. 15, p. 198) per la qual el Departament de Cultura convoca subvencions per a la concessió d'ajuts a la distribució fonogràfica. Anul·la parcialment la convocatòria només pel que fa a la necessitat «que les empreses discogràfiques tinguin la seu social o una delegació a Catalunya», i al fet «que l'autor i/o els intèrprets siguin catalans». El Tribunal desestima la pretensió de l'advocat de l'Estat que les subvencions poguessin beneficiar també enregistraments en castellà.

En compliment de l'acord de 19 d'abril de 1990, signat entre l'Administració de l'Estat i la Generalitat de Catalunya i reproduït en la *crònica* anterior, cal esmentar les resolucions següents per les quals es concedeixen subvencions:

- De 10 de juliol de 1990 (DOGC núm. 1321, del 23), a la premsa diària en català.
- De 19 de juliol de 1990 (DOGC núm. 1363, de 5 de novembre), a setmanaris d'informació general d'abast nacional escrits en català.
- De 24 d'octubre de 1990 (DOGC núm. 1363, de 5 de novembre; correcció d'errades al DOGC núm. 1398, de 25 de gener de 1991), a les publicacions periòdiques en llengua catalana de periodicitat no diària.

Ensenyament i universitats

En aquest àmbit cal esmentar les disposicions següents:

Ordre de 9 de juliol de 1990 (DOGC núm. 1324, del 30). Estableix els models de documents administratius amb els quals es formalitzaran els concerts educatius a l'àmbit territorial de Catalunya. En l'annex 1 es preveu un «Model de document administratiu per a la formalització del concert educatiu de règim general per a la prestació del servei públic de l'educació en centres docents privats», que en la seva part expositiva argüeix que «II. La titularitat del centre declara que aquest reuneix els re-

quisits que (...) estableix la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística.

Decret 226/1990, de 4 de setembre (DOGC núm. 1350, de 3 d'octubre), sobre drets i deures dels alumnes dels centres de nivells no universitaris de Catalunya:

«Article 4.1 Els alumnes tenen dret a rebre una formació que els permeti aconseguir el ple desenvolupament de la seva pròpia personalitat.

»4.2 Per tal de fer efectiu aquest dret, la formació dels estudiants haurà de comprendre: (...) b) La formació dirigida al coneixement del seu entorn social i cultural immediat i, en especial, la llengua la història, la geografia, la cultura i la realitat social catalanes. (...) f) La formació en el respecte de la pluralitat lingüística i cultural de l'Estat.»

Resolució de 14 de febrer de 1991 (DOGC núm. 1414, de 4 d'abril). Concurs públic per a l'atorgament d'ajuts destinats al finançament d'activitats realitzades per associacions, federacions i confederacions d'associacions d'estudiants de centres docents no universitaris. Article 3: «Per a la concessió d'un ajut econòmic es tindran en compte els criteris següents: (...) La utilització del català en les activitats pròpies de l'associació, la federació o la confederació.»

Resolució de 25 de febrer de 1991 (DOGC núm. 1415, de 6 de març). Normes de matriculació als centres docents públics de pre-escolar, educació general bàsica i educació especial, i als centres concertats en el nivell d'EGB i educació especial per al curs 1991-92. Els articles 4 i 7.2 fan referència a aspectes lingüístics i d'aplicació de la Llei de normalització lingüística.

Resolució d'11 de març de 1991 (DOGC núm. 1422, del 22). Procediment de pre-inscripció i matriculació d'alumnes en els centres públics i privats concertats de batxillerat i formació professional de Catalunya per al curs 1991-92. L'article 2.3 estableix que «Els centres públics i concertats hauran de facilitar als interessats (o publicar-la en el seu tauler d'anuncis) informació escrita relativa als nivells educatius que imparteixen, al projecte lingüístic del centre, a l'ensenyament de llengües estrangeres en el pla d'estudis (...)».

Llei 3/1991, de 18 de març (DOGC núm. 1424, del 27; BOE núm. 91, del 16 d'abril) de la formació d'adults. L'article 2 diu: «Són objectius d'aquesta Llei: (...) c) Promoure el coneixement de la nostra realitat na-

cional en tots els seus aspectes i, de manera específica, en tot allò que es relacioni amb la llengua i la cultura, i el coneixement de la realitat dels altres pobles de l'Estat i d'Europa.

Resolució de 18 de març de 1991 (DOGC núm. 1426, de 5 d'abril). Proves d'avaluació d'ensenyaments no escolaritzats per a l'obtenció del títol de formació professional de primer grau o tècnic auxiliar. «Annex 4. Instruccions i orientacions a què fan referència els articles 6 i següents de la Resolució. (...) 7. En preparar les proves de l'àrea formativa comuna (AFC), els departaments tindran en compte: a) Llengua espanyola i Llengua catalana: els exercicis hauran de contenir, almenys, la proposta d'anàlisi i d'estructuració del contingut d'un text literari o bé de llengua estàndard o col·loquial; exercicis que mostrin el domini adequat del lèxic; exercicis que mostrin uns coneixements gramaticals mínims i exercicis que mostrin la capacitat expositiva i d'argumentació de qui s'examina, preferentment en temes relacionats amb la comunicació o amb obres literàries.»

Resolució de 25 de març de 1991 (DOGC núm. 1426, de 5 d'abril). Convocatòria pública per a la concessió d'una subvenció destinada al sosteniment de les llars d'infants privades de Catalunya. «Article 5: l'obtenció d'aquestes subvencions comportarà per a l'entitat beneficiària: donar compliment als requisits que estableixen la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística, l'Ordre d'11 de maig de 1983, sobre orientacions educatives, i l'altra normativa sobre centres assistencials i educatius que acullen infants de fins a 6 anys.»

Ordre de 8 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1433, del 22). Diversos mòduls professionals en el Pla d'experimentació del segon cicle d'ensenyament secundari. «Annex 2. Dominar la terminologia tècnica, tant en català com en castellà.»

Ordre de 29 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1442, de 13 de maig). Pla d'estudis a les escoles oficials d'idiomes de Catalunya.

Ordre de 7 de maig de 1991 (DOGC 1445, del 22): Concurs per a la selecció de projectes de formació del professorat en els centres docents. «Article 6. En la selecció dels projectes es prioritzaran (...) també els temes següents: (...) Desplegament del projecte de normalització lingüística del centre en les diferents etapes o cicles educatius. Programació coordinada de les diferents llengües en una etapa o cicle.»

Ordre de 15 de maig de 1991 (DOGC núm. 1446, del 24): Concurs públic per a l'elaboració de materials didàctics dels mòduls dels cursos

de normalització lingüística per al professorat d'ensenyament secundari. «Article 1. Es convoca concurs públic entre els professors que imparteixen o hagin impartit classes en els cursos de normalització lingüística als centres d'ensenyament secundari.»

Resolució de 22 de maig de 1991 (DOGC núm. 1452, del 7 de juny) per la qual es convoca concurs públic per a l'elaboració de materials curriculars que concretin la proposta del Departament d'Ensenyament sobre la nova ordenació del sistema educatiu. «Base 7 Avaluació. Les propostes presentades s'avaluaran en funció dels criteris següents: (...) e) La relació amb la realitat nacional catalana. (...) 10 Elaboració dels materials curriculars. L'elaboració dels materials curriculars per part dels autors seleccionats implica els compromisos següents: (...) b) Elaborar tots els materials en llengua catalana, tret de la part destinada als alumnes quan es tracti de les àrees de llengua castellana i d'idiomes. (...)»

Vegeu també l'apartat *aranès* i el subapartat d'ensenyament de l'apartat *Funció pública*.

Universitats

Pel que fa a l'ensenyament superior, cal esmentar les disposicions següents:

Resolució de 15 de gener de 1991 (DOGC núm. 1394, del 16). S'obre convocatòria i es determina el mecanisme per a la cobertura de places de personal investigador i tècnic altament qualificat als departaments i instituts de les universitats catalanes. «Article 5. Per tal d'acollir-se a la present convocatòria, els departaments i instituts universitaris catalans, mitjançant el seu rectorat, hauran d'adreçar al conseller d'Ensenyament una sol·licitud amb la documentació següent en català i anglès.»

Ordre de 30 de gener de 1991 (DOGC núm. 1404, de 8 de febrer). Bases que regeixen la concessió d'ajuts a l'edició i la difusió de llibres de text i de manuals universitaris en català.

Ordre de 24 de maig de 1991 (DOGC núm. 1451, de 5 de juny). Es finança al Servei de Llengua Catalana, de la Universitat de Barcelona, la realització de diversos cursos de llengua catalana per a estudiants castellanoparlants de l'Escola Universitària de Formació del Professorat d'EGB.

Etiquetatge

En aquest àmbit cal esmentar —i potser lamentar— la Llei 10/1991, de 10 de maig (DOGC núm. 1445, del 22), de modificació de la Llei 20/1985, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència. Article 10: «Es modifica l'article 24 de la Llei 20/1985, que queda redactat de la manera següent: (...) El text d'avertiment sobre els riscos del consum del tabac que ha de constar en la part exterior dels paquets de productes del tabac que es comercialitzen a Catalunya ha d'ésser redactat en català, en castellà o en tots dos idiomes.» Certament amb disposicions com aquestes és molt difícil d'avançar en l'ús del català en l'etiquetatge, i no veiem motius ni jurídics ni de política lingüística perquè hi hagi un criteri diferent aquí que en les disposicions sectorials que preceptuen l'ús del català en les retolacions que s'hi preveuen.

Funció pública

Administració i Departament de Justícia

Pel que fa a aquest àmbit cal destacar la Llei 18/1990, de 15 de novembre (DOGC núm. 1371, del 23; BOE núm. 294, de 8 de desembre), de creació del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Article 3: «*Funcions del Centre*. Corresponen al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada les funcions següents: (...) *i*) Vetllar, en l'àmbit de la seva activitat, pel compliment correcte de la Llei de normalització lingüística i de les normes complementàries en l'esmentada matèria i alhora fomentar i facilitar l'ús del català a tots els col·lectius relacionats amb el dret i l'Administració de Justícia.» Com a desplegament d'aquesta Llei, cal esmentar el Decret 118/1991, de 7 de maig de 1991 (DOGC núm. 1452, de 7 de juny), pel qual s'estableix l'estructura orgànica de l'organisme autònom administratiu Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. L'article 15 diu que «A la unitat de Secretaria Tècnica li corresponen les funcions següents: (...) *c*) Gestionar les traduccions de la documentació del Centre. (...) *f*) Proposar les actuacions adequades per atendre les necessitats del Centre en matèria de normalització lingüística.

Les convocatòries que han aparegut en aquests àmbits són les següents:

Resolució de 5 de setembre de 1990 (DOGC núm. 1348, del 28). Concurs-oposició per a la provisió de 36 places en règim de contracte laboral

indefinit, al Departament de Justícia. Annex I. *Bases del concurs-oposició.*
«6. La selecció es realitzarà mitjançant el sistema de concurs-oposició, que es valorarà d'acord amb els criteris següents: 6.1. Fase de concurs: (...) b) Mèrits acadèmics: fins a 30 punts a aplicar entre els mèrits següents: Diplomes de capacitació professional que completin la capacitació del candidat per a la tasca a desenvolupar, i també dels que acreditin coneixement de la llengua catalana. (...) 6.2. Fase d'oposició constituïda per les proves que s'indiquen a continuació: (...) Els aspirants, al llarg de les proves, hauran de demostrar que estan degudament capacitats en el coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya.»

Resolució de 5 de setembre de 1990 (DOGC núm. 1348, del 28), per la qual es convoquen proves selectives per a l'ingrés al cos de tècnics especialistes de la Generalitat de Catalunya, grup de serveis penitenciaris. Inclou la mateixa clàusula lingüística que les convocatòries de la Generalitat i de les universitats d'aquests darrers anys, semblant a la de la convocatòria anterior: «1.6.4. D'acord amb el que estableix l'article 19 de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, els aspirants han de demostrar en el decurs de les proves que estan degudament capacitats en el coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya.»

Resolució de 6 de novembre de 1990 (DOGC núm. 1370, del 21), per la qual es convoca concurs per atorgar beques per a la preparació d'oposicions a jutge, fiscal i secretari de jutjat. «6.1 Les beques seran atorgades als sol·licitants basant-se en el barem següent, sempre que la puntuació obtinguda en la valoració global de l'expedient acadèmic no sigui inferior als 2 punts i se superin amb un mínim de 5 i 10 punts les puntuacions obtingudes pels candidats en dret civil i institucional català i llengua catalana respectivament. (...) c) Llengua catalana. c.1) Pel coneixement i el domini de la llengua catalana manifestat a les proves esmentades, de 0 a 20 punts. c.2) Per haver superat el curs mitjà per a catalanoparlants de l'Escola d'Administració Pública o el nivell C de la Junta Permanent de Català, estar diplomats com a mestre de català o tenir altres certificats reconeguts oficialment que capacitin el candidat per ensenyar català, de 0 a 5 punts.»

Resolució de 30 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1441, de 10 de maig), per la qual es convoca concurs de mèrits per proveir llocs de comandament vacants al Centre Penitenciari Brians. «Annex 2. Mèrits no preferents: fins a un màxim de 5 punts. -1 Coneixement d'idioma català, 1 punt; -2 Coneixement d'idiomes estrangers, 1 punt. Consideracions: El coneixe-

ment d'idiomes només serà vàlid si s'aporta documentació expedida per centre oficial d'ensenyament d'idiomes, com són la Junta Permanent de Català, l'Escola Oficial d'Idiomes, l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i les diferents universitats de l'Estat espanyol.»

Resolució de 30 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1451, de 5 de juny). Convoqua concurs per a la provisió, per lliure designació, de la plaça de subdirector general d'afers judicials, de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia i en l'article 2 de la convocatòria preveu, entre altres funcions, la de normalització lingüística.

Resolució de 15 de maig de 1991 (DOGC núm. 1459, de 26 de juny). Concurs de mèrits per a la provisió de cap del Servei de Gestió de Programes de la Subdirecció General d'Affers Judicials de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia. L'article 2 de la convocatòria preveu, entre altres funcions, la de normalització lingüística en l'àmbit judicial.

Administració local

En aquest sector cal destacar el Decret 214/1990, de 30 de juliol (DOGC núm. 1348, de 28 de setembre; correcció d'errades al DOGC núm. 1402, de 4 de febrer de 1991), pel qual s'aprova el Reglament de personal al servei de les entitats locals, modificat pel Decret 8/1991, de 7 de gener (DOGC núm. 1402, de 4 de febrer). És molt important l'article 67, apartat 2, que diu el següent: «(...) els processos selectius han de contenir proves referents al coneixement de la llengua catalana o han de requerir l'acreditació d'aquests coneixements, en el grau adient a les funcions pròpies de les places objecte de la convocatòria. Aquestes proves tindran caràcter eliminatori, quan sigui necessari per garantir els drets que es contenen a la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística, d'acord amb la naturalesa de les places objecte de convocatòria.» Cal esmentar també l'article 106, apartat 2: «Els funcionaris procedents d'altres administracions que accedeixen al servei de l'Administració local a Catalunya han de posseir un grau de coneixement del català per realitzar les funcions del lloc de treball propi.» Finalment, l'article 240 diu el següent: «Són faltes molt greus: (...) b) Totes les actuacions que signifiquin discriminació per raó de raça, sexe, religió, llengua, opinió, lloc de naixement o veïnatge o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.» Aquesta normativa lingüística té la mateixa estructura que la de la Llei 17/1985, de 23 de juliol, referenciada a la *Crònica* del número 7, p. 238. La diferèn-

cia que observem en el cas de la selecció de personal, amb una exigència de coneixements lingüístics més genèrica en el cas de la Llei, és per evitar una impugnació semblant a la que va patir aquesta. Atès que la Sentència del Tribunal Constitucional, 46/1991, de 28 de febrer, reproduïda en l'apartat II.1 d'aquesta *Crònica*, declara ajustat a la Constitució l'article 34 de la Llei 17/1985, i que aquest darrer article és plenament aplicable a l'Administració local en base a l'art. 307.1 de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya, cal interpretar que el to extremament moderat de l'article 67.2 del Decret que comentem no ha de comportar cap limitació a l'exigència del català a qualsevol aspirant a la funció pública local. Lògicament els requisits lingüístics, en qualsevol cas, seran adients amb el nivell de titulació requerit.

D'acord amb aquesta normativa i la jurisprudència constitucional moltes entitats locals de Catalunya van incorporant el requisit del coneixement del català per a accedir al seu servei. Malauradament encara en queden força que tan sols avaluen aquest coneixement com a mèrit, sense caràcter eliminatori, i, encara, d'altres ni tan sols fan referència a aquests coneixements. Entenem que les convocatòries que no fan referència a la llengua, o n'hi fan sense garantir la deguda capacitat dels possibles seleccionats, són convocatòries contràries a dret perquè infringeixen l'article 19 de la Llei de l'Estat 30/1984, de 2 d'agost —referenciada a la *Crònica* del número 5, p. 260—, el qual article té caràcter bàsic. Més concretament, aquestes convocatòries infringeixen també la normativa esmentada de la Generalitat, i, encara, la doctrina assentada per la Sentència 46/1991 del Tribunal Constitucional citada.

Com a exemples de convocatòries d'entitats locals aparegudes durant aquest període al DOGC, i en les quals es preveuen coneixements lingüístics, cal referenciar els dos edictes de 18 de gener de 1991 (DOGC núm. 1441, de 10 de maig) de l'Ajuntament de Cunit. En el primer d'ells es fan públiques les bases del concurs-oposició lliure per a cinc llocs de policia local, i s'hi preveu, en la base vuitena, una «Entrevista amb cada aspirant per a aclariments, millor avaluació de mèrits i nivell de comprensió i correcció amb què parla català: serà, doncs, obligatori que aquesta entrevista es faci en català». En el segon es publiquen les bases per al concurs-oposició de promoció interna per a caporal policia local, i també en la base vuitena es preveu la «redacció d'algun dels temes en català, en què el tribunal avaluarà independentment la matèria exposada i la correc-

ció del català. El català puntuarà fins a 10 punts, però no determinarà l'eliminació sinó la puntuació final i l'ordre dels aspirants».

D'altra banda, per un anunci de 20 de març de 1991 (DOGC núm. 1438, de 3 de maig) s'aproven les bases i les convocatòries de places en oferta pública d'ocupació per a 1991 a la Diputació de Barcelona, i s'hi requereixen en l'annex 1, base sisena, punt f), «Coneixements de català segons el nivell de certificat de la Junta Permanent de Català». Dos anuncis de 21 de març de 1991 (DOGC núm. 1428, de 10 d'abril) publiquen les bases per a la provisió de places de personal funcionari i laboral vacants a l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus i a l'Entitat Metropolitana del Transport, que preveuen la realització d'un exercici de traducció del castellà al català sense diccionari. Aquest exercici es declara «obligatori no eliminatori» o «obligatori» segons els casos, i se'n valora la puntuació. El mateix s'esdevé en anuncis diversos publicats al DOGC núm. 1436, de 29 d'abril de 1991, pels quals s'aproven les bases del concurs-oposició per a diverses places de funcionaris.

Altres anuncis de convocatòries amb requisits lingüístics són els següents:

— De 6 de maig de 1991 (DOGC núm. 1449, del 31), de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, pel qual s'aprova concurs-oposició per cobrir dues places d'analista-programador en règim de dret laboral, que preveu en les seves bases, en el punt 2 i entre els exercicis que tindran caràcter obligatori i eliminatori: «Quart exercici: de caràcter obligatori; consistirà a traduir un text del castellà al català sense ajuda de diccionari durant un període màxim de vint minuts. Es qualificarà de 0 a 5 punts.»

— Publicació al DOGC núm. 1442, de 13 de maig de 1991, de l'oferta d'ocupació pública del Consell Comarcal del Tarragonès corresponent a l'any 1991. Es procedeix a la publicació de les bases de la convocatòria per a la provisió dels llocs de treball de personal laboral no permanent del present exercici. Article 2: «Els aspirants hauran d'entendre el català.»

Funcionaris de la Generalitat

En aquest àmbit hem denunciat al llarg de les *cròniques* anteriors la manca d'uns criteris homogenis en la valoració o exigència de la llengua en la provisió de lloc de treball i en la selecció de personal al servei de la Generalitat de Catalunya, i fins i tot la manca absoluta de tota provisió de coneixements de llengua catalana en algunes convocatòries. L'origen

d'aquesta lamentable situació es troba sens dubte en la impugnació de l'article 34 de la Llei 17/1985, de 23 de juliol, de la funció pública de la Generalitat de Catalunya. Tant aquesta Llei com la impugnació d'un article tan transcendental els vam referenciar en el número 7, p. 238. La Sentència 46/1991, de 28 de febrer, del Tribunal Constitucional que declara ajustat a la Constitució l'article impugnat va comportar la possibilitat d'establir uns requisits lingüístics en qualsevol convocatòria relativa a personal al servei de la Generalitat, els quals criteris haurien de garantir un coneixement del català en el nivell adequat. En aquest sentit, la Comissió per a la Normalització Lingüística va prendre un acord de caràcter general, en la seva sessió de 19 de juny de 1991, que per la seva importància passem a transcriure a continuació:

ACORD, DE 19 DE JUNY DE 1991, DE LA COMISSIÓ
PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Atesa la Sentència del Tribunal Constitucional 46/1991, de 28 de febrer, pel que fa a l'exigència de coneixement de català a les convocatòries d'accés a la funció pública i als concursos de mèrits per a la provisió de places de personal al servei de l'Administració de la Generalitat, integrat en els Departaments, en els seus Organismes Autònoms i en les Entitats Gestores de la Seguretat Social, s'acorda el que segueix:

A. *Convocatòries d'accés a la funció pública*

1. Hi haurà una *prova específica* de català, de caràcter obligatori, eliminatòria i avaluada com a apte/no apte. D'aquesta manera s'asseguren els coneixements mínims i s'evita que la diferència de puntuació de

llengua entre els aptes afecti la puntuació global de l'oposició.

2. Podran quedar exempts de la realització de la prova els opositors que presentin certificats de coneixement de català corresponents al nivell exigít en cada cas.

3. El nivell d'exigència de la prova es basarà en els de les proves de la Junta Permanent del Català:

- Cossos de funcionaris corresponents als grups A, B, C i D: coneixements mitjans (equivalent al Certificat C de la Junta Permanent del Català).
- Cossos de funcionaris corresponents al grup E i aquells cossos específics dels grups C i D que no requereixin per la seva feina coneixements

mitjans de català: coneixements elementals (equivalent al Certificat B de la Junta Permanent del Català).

4. La prova de català no pot ser ni la primera ni l'última respecte a les altres proves d'accés.

5. Els candidats hauran de fer en català alguna de les altres proves de caràcter obligatori.

B. Concursos de mèrits

B.1. Selecció de personal laboral indefinit o no permanent, i de funcionaris interins o de places singulars pertanyents als cossos de grups A i B

1. El coneixement oral i escrit de la llengua catalana ha de figurar en la convocatòria com a *requisit* a acreditar mitjançant la presentació d'un certificat, o excepcionalment en la forma que s'indica a l'apartat 3.

2. El nivell exigible és el següent:

- Cossos de funcionaris corresponents als grups A, B, C i D: coneixements mitjans (equivalent al Certificat C de la Junta Permanent del Català).
- Cossos de funcionaris corresponents al grup E i aquells cossos específics dels grups C i D que no requereixen per la seva feina coneixements mitjans de català: coneixements

elementals (equivalent al Certificat B de la Junta Permanent del Català).

3. En el cas que no es tingui el certificat acreditatiu s'avaluaran, per l'òrgan de selecció corresponent, els coneixements adequats de la llengua catalana en funció del lloc a proveir.

4. En funció del perfil de les places i atesa la rellevància que la competència lingüística tingui en cada cas, la convocatòria podrà contemplar que es valorin com un mèrit puntuable coneixements de català superiors als exigits com a requisit d'accés i/o coneixements de llenguatge especialitzat.

B.2. Concursos per a càrrecs de comandament i per a proveir llocs per lliure designació, reservats a funcionaris

1. El coneixement oral i escrit de la llengua catalana ha de figurar en la convocatòria en l'apartat de *requisits indispensables* a acreditar mitjançant la presentació d'un certificat, o excepcionalment en la forma que s'indica a l'apartat 3.

2. El nivell exigible és el mateix que es requereixi per a l'accés al cos corresponent, és a dir:

- Cossos de funcionaris corresponents als grups A, B, C i D: coneixements mitjans (equivalent al Certificat C de la Junta Permanent del Català).

- Cossos de funcionaris corresponents al grup E i aquells cossos específics dels grups C i D que no requereixin per la seva feina coneixements mitjans de català: coneixements elementals (equivalent al Certificat B de la Junta Permanent del Català).

3. En el cas que no es tingui el certificat, la corresponent Junta de Mèrits avaluarà aquests coneixements en relació amb el lloc a proveir.

4. En funció del perfil de les places i atesa la rellevància que la competència lingüística tingui en cada cas, la convocatòria podrà contemplar que es valorin com un mèrit puntuable coneixements de català superiors als exigits com a requisit

d'accés i/o coneixements de llenguatge especialitzat.

B.3. Concursos generals de trasllat

1. En la convocatòria ha de constar com a *mèrit preferent* l'acreditació de la titulació lingüística corresponent al nivell de coneixements de català que s'exigeix per a l'accés al cos corresponent.

2. En funció del perfil de les places i atesa la rellevància que la competència lingüística tingui en cada cas, la convocatòria podrà contemplar que es valorin com un mèrit puntuable coneixements de català superiors als exigits com a requisit d'accés i/o coneixements de llenguatge especialitzat.

Barcelona, 1 d'octubre de 1991

Joan GUITART I AGELL
Conseller de Cultura i President de la Comissió
per a la Normalització Lingüística

Ensenyament i universitats

Pel que fa a aquest important àmbit de la funció pública cal esmentar les disposicions següents:

Resolució de 10 de setembre de 1990 (DOGC núm. 1344, del 17). Convoca concurs per seleccionar professors d'EGB, amb la finalitat d'habilitar-los per exercir funcions inspectores en comissió de servei, durant els cursos 1990-91 i 1991-92. «Article 2n. Les condicions generals per concursar són les següents: (...) d) Demostrar el domini oral i escrit de la llengua catalana (...). Annex *Selecció dels candidats*. La selecció dels candidats que reuneixin els requisits que estableix l'article 2 d'aques-

ta convocatòria es farà de la manera següent: (...) *Segona fase*: mèrits —1 la valoració del currículum dels candidats que superin la prova escrita i la prova oral es farà d'acord amb el barem següent: a) (...) Diploma de Mestre de Català: 2 punts (...).

Ordre de 20 d'octubre de 1990 (DOGC núm. 1357, del 22). Convoca concurs de trasllats a Catalunya per proveir places vacants corresponents a diversos cossos docents. «Article 2 *in fine*: (...) de conformitat amb el que estableixen l'Ordre de 15 de febrer de 1988 (DOGC núm. 956, de 23.2.88), i l'Ordre de 18 d'octubre de 1990 (BOE de 20 d'octubre de 1990 —vegeu l'apartat corresponent d'aquesta *Crònica*—), els funcionaris docents dels cossos a què es refereix aquesta convocatòria titulars de les assignatures de valencià i de llengua i literatura catalanes (Illes Balears) podran participar, si reuneixin els requisits exigits, per l'assignatura de llengua i literatura catalanes.— Article 4: Els concursants que, provinents de centres dependents del Ministeri d'Educació i Ciència i d'altres comunitats autònomes, obtinguin destinació en places de centres públics de Catalunya estaran obligats a adquirir el nivell de coneixement de la llengua catalana que els possibiliti el seu ús oral i escrit.» Aquesta darrera previsió, no la vam fer constar en l'Ordre anàloga anterior de 26 de setembre de 1989 que tanmateix vam citar en la *Crònica* del número 15, p. 196. Aprofitem per esmenar aquesta omisió i per comentar que una clàusula així és totalment insuficient perquè no garanteix la deguda capacitació lingüística prèvia a l'ocupació d'una plaça a Catalunya que permet la legalitat vigent.

Resolució de 22 d'octubre de 1990 (BOE núm. 272, de 13 de novembre i DOGC núm. 1367, del 14). Concurs de trasllats per proveir llocs de treball en centres públics de pre-escolar, educació general bàsica i educació especial en el cos de professors d'EGB, s'anuncia convocatòria per a exercir el dret preferent a la localitat i s'obre nou termini per a la sol·licitud de reconeixement de capacitat. «Article 4t. D'acord amb l'establert en l'article 3r. de la Resolució d'1 de juny de 1990, per la qual s'aprova la relació de llocs de treball docents dels centres públics de pre-escolar, EGB i educació especial de Catalunya (DOGC núm. 1302, de 8 de juny) i de conformitat amb el que preveu l'article 6è. del Reial Decret 895/1989, de 14 de juliol, tots els llocs de treball detallats en l'annex de la citada Resolució és classifiquen com a bilingües pel que es refereix als coneixements de llengua catalana i castellana. En conseqüència, els professors que sol·licitin ocupar aquests llocs mitjançant la participació en les convocatòries anunciades en la present Resolució hauran d'acreditar que posseeixen

alguns dels requisits específics de coneixement de la llengua catalana assenyalats en el citat article de la Resolució d'1 de juny de 1990.»

Resolució de 30 de gener de 1991 (DOGC núm. 1406, de 13 de febrer), per la qual es regula l'obtenció del certificat de capacitació en llengua catalana per als alumnes procedents del primer cicle del reciclatge de català.

Ordre de 13 de març de 1991 (DOGC núm. 1422, del 22). Qüestionaris de les proves de la fase d'oposició per a l'ingrés al cos de professors d'ensenyament secundari de Llengua i literatura catalanes.

Resolució de 23 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1435, del 26). Convocatòria per a la realització de proves per a la provisió de 2.552 places de funcionaris docents dels cossos d'ensenyament secundaris, a Catalunya:

«1. *Bases comunes* (...) 1.5 Designació, composició i actuació dels tribunals (...). 1.5.2 Composició dels tribunals (...). En la designació dels presidents s'haurà de garantir la competència lingüística oral i escrita en les dues llengües oficials a Catalunya (...). 1.5.8 Assessors dels tribunals (...). A cada un dels tribunals que es constitueixin es podran assignar, si cal, assessors especialistes en llengua que assessoraran el tribunal respecte de la capacitació dels aspirants en el coneixement, oral i escrit, de les dues llengües oficials a Catalunya (...). 1.9 Proves de coneixement dels aspirants: desenvolupament i qualificació.

»Es valorarà (...) d'una altra [part] el coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya, tant en l'expressió oral com a l'escrita.

»1.9.1 Pel torn lliure:

»1.9.1.1 Les proves de coneixement dels aspirants consistiran necessàriament en:

(...)

»b) Coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya, tant en l'expressió oral com en l'escrita.»

Aquesta és la primera vegada que en una convocatòria d'ensenyament secundari es fa una prova de coneixement de la llengua catalana, i no només de comprensió com en les immediatament anteriors (vegeu la *Crònica* anterior). A continuació, en l'epígraf 1.9.1.1.b), es descriuen les característiques de la prova eliminatòria de caràcter oral i escrit que han de superar els aspirants, per tal de demostrar el coneixement del català i del castellà. Pel que fa als torns de reserva de places per a funcionaris docents del grup B per a l'accés als cossos de professors d'ensenyament secundari i professors d'arts plàstiques i disseny, i per als que accedeixin

a altres cossos del mateix grup i nivell de complement de destinació que el cos d'origen, els aspirants també han de superar una prova de coneixement oral i escrit de les dues llengües oficials a Catalunya. En tots els casos la prova és eliminatòria i qualifica simplement com a «apte» o «no apte», i en tot cas «aquells aspirants que obtinguin la qualificació de «no apte» no podran superar el procés selectiu. A més d'aquest requisit, entre els mèrits que incrementen la puntuació es preveu que la superació de cursos de normalització lingüística, o l'aportació del títol de mestre de català o el de llicenciat en filologia catalana, tinguin una puntuació notable.

Resolució de 23 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1435, del 26; correcció d'errades al DOGC núm. 1473, de 29 de juliol). Convocatòria per a la realització de proves per a la provisió de 1.480 places de funcionaris docents del cos de mestres a Catalunya. La regulació de la prova de coneixement de les dues llengües oficials i del mèrit especial per la documentació acreditativa del coneixement de la llengua catalana és anàloga a les previsions pel que fa a l'ensenyament secundari.

Resolució de 28 de maig de 1991 (DOGC núm. 1454, de 12 de juny). Cursos d'especialització i concurs de mèrits per a la selecció de 140 mestres d'educació infantil i d'educació primària de centres docents públics i privats en règim de concert, per a l'accés a cursos d'especialització en Educació Física. «Article 8 (...) Els participants hauran de disposar, en el moment de presentació de la sol·licitud, del certificat de capacitació o d'idoneïtat en Llengua i cultura catalanes.»

Resolució de 5 de juny de 1991 (DOGC núm. 1454, del 12). Concurs de mèrits per a la selecció de 40 professors del cos de mestres per a l'accés a un curs intensiu de formació de professors-formadors en informàtica educativa. «Article 4.1 (...) Els participants hauran de disposar, en el moment de presentació de la sol·licitud, del certificat de capacitació o d'idoneïtat en llengua i cultura catalanes (...). Annex I. Continguts: 2 (...) Didàctica de la llengua amb el suport d'eines i aplicacions informàtiques.»

Resolució de 7 de juny de 1991 (DOGC núm. 1456, del 17). Proves selectives específiques per a l'accés a la funció pública docent i per la qual es fa pública la relació de personal docent que hi pot prendre part a l'empara de la Llei 11/1991, de 10 de maig (DOGC núm. 1445, del 22), del Parlament de Catalunya, per la qual es regula l'accés a la funció pública docent del personal docent (*sic*) dels centres que, en virtut de la Llei 14/1983, de 14 de juliol, s'han integrat a la xarxa de centres públics dependents de la Generalitat de Catalunya. En les bases es preveu una pro-

va de coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya, que es valora com a «apte» o «no apte». Les bases preveuen que «Els qui no superin la prova (...) de coneixements de les dues llengües oficials a Catalunya no podran ser proposats com a funcionaris del cos de mestres» (punt 1.4.3).

Les convocatòries de personal d'administració i serveis de les universitats continuen incloent la mateixa clàusula que repetien les de les *cròniques* anteriors, que diu que «D'acord amb el que estableix l'art. 19 de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, els aspirants, al llarg de les proves, han de demostrar que estan degudament capacitats en el coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya». Trobem aquesta clàusula en dues resolucions d'1 de març de 1991 (DOGC núm. 1419, del 15), per les quals la Universitat de Barcelona convoca proves selectives per a l'ingrés a l'escala d'ajudant d'arxius i biblioteques i per a la de gestió, en l'article 1.10 de cadascuna de les dues resolucions.

La Resolució d'11 de juny de 1991 (DOGC núm. 1461, d'1 de juliol), per la qual la mateixa universitat convoca proves selectives per a l'ingrés a l'escala administrativa demostra que s'ha pres nota de la Sentència del Tribunal Constitucional 46/1991 que reproduïm en l'apartat corresponent. No obstant això les modificacions respecte al criteri anterior són tímides: «Base 1.8.3 (...) c) Tercer exercici (...) haurà de realitzar-se en una única versió (llengua catalana) o bé en doble versió (llengua castellana i llengua catalana) (...). 1.10 D'acord amb el que estableix l'art. 34 de la Llei 17/1985, de 23 de juliol, els aspirants, al llarg de les proves, han de demostrar que estan degudament capacitats en el coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya».

Toponímia i retolació

Pel que fa a aquests aspectes, destaquem especialment el Decret 78/1991, de 8 d'abril (DOGC núm. 1434, de 24 d'abril), sobre l'ús de la toponímia, que desplega l'article 12 de la Llei de Normalització Lingüística reiterant que la forma catalana dels noms de lloc de Catalunya és l'única legal i oficial, i regulant els diversos aspectes on cal protegir l'ús d'aquesta toponímia, especialment pel que fa a la retolació. El Decret vol abraçar qualsevol ús públic dels topònims, fins i tot el que afecta les empreses privades, i equipara la protecció de la toponímia catalana a l'aranesa.

A part d'aquest important reglament, podem esmentar les disposicions següents:

Resolució de 7 d'agost de 1990 (DOGC núm. 1339, del 5 de setembre), per la qual es dona publicitat a l'Acord de 30 de juliol de 1990 del Consell Executiu, pel qual s'executa el que disposa la disposició (*sic*) transitòria 2 de la Llei 8/1987, municipal i de règim local de Catalunya, referent a les entitats municipals descentralitzades.

Resolució de 26 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1438, de 3 de maig). Subvencions per a la normalització de la retolació i senyalització interior i exterior i de la documentació clínica dels centres de la xarxa hospitalària pública.

Tres resolucions de 26 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1438, de 3 de maig), per les quals s'atorguen subvencions a municipis per normalitzar la senyalització exterior de les vies d'accés als centres sanitaris ubicats en el seu terme municipal, en la primera, i subvencions per a la normalització de la retolació i la senyalització interior i exterior i de la documentació clínica dels centres de la xarxa hospitalària pública.

Vegeu també els apartats *Aranès* i *Parlament*.

Altres àmbits i departaments de la Generalitat

Pel que fa a altres àmbits cal destacar la Llei 8/1991, de 3 de maig (DOGC núm. 1440, del 8; BOE núm. 132, de 3 de juny), sobre l'autoritat lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans, que per la seva importància passem a reproduir:

LLEI 8/1991, DE 3 DE MAIG, SOBRE L'AUTORITAT LINGÜÍSTICA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Una de les finalitats primordials que impulsaren Enric Prat de la Riba a crear l'any 1907 l'Institut d'Estudis Catalans fou la d'instituir una autoritat acadèmica que fixés i actualitzés la normativa general de la llengua catalana, la qual cosa determinarà l'establiment de la Secció Fi-

lògica, que començà a difondre els seus treballs normatius l'any 1913. Aquesta ha estat des d'aleshores una funció destacada de l'Institut, reconeguda per les institucions i les personalitats culturals, pel conjunt de la comunitat lingüística catalana, i pel Decret 3118/1976, del 26 de no-

vembre, d'abast a tot l'àmbit territorial de la llengua catalana.

En el moment de reconèixer la tasca de l'Institut d'Estudis Catalans també cal considerar la tasca realitzada pels assessors lingüístics dels mitjans de comunicació i d'institucions diverses, atesa la importància social i el valor de llurs actuacions en els moments difícils de la història recent de Catalunya.

Però la normativa fixada per l'Institut d'Estudis Catalans constitueix el marc per al funcionament de la llengua i n'assegura el desenvolupament amb la coherència indispensable en tot el domini lingüístic i a qualsevol nivell.

Salvada així la integritat de la llengua dins el marc de la normativa, aquesta és prou flexible per a permetre que els diferents col·lectius afectats pel conreu d'aquella estableixin —sota llur responsabilitat— opcions i concrecions de realització lingüística, en forma de models, amb el fi d'acostar-se amb més eficàcia als objectius que persegueixen.

Pel que fa a l'àmbit de Catalunya, una de les primeres disposicions del primer Govern elegit en ésser restablerta la Generalitat, el Decret 90/1980, del 27 de juny, establí que l'assessorament lingüístic que havia d'exercir la Direcció General de Política Lingüística havia de seguir les normes de l'Institut d'Estudis Catalans.

Més recentment, l'Institut d'Estudis Catalans aprovà, en el Ple ex-

traordinari del 25 d'abril de 1988, uns nous estatuts, que mantenen com una de les finalitats d'aquesta institució acadèmica l'establiment de la normativa de la llengua. Per una resolució del 17 de maig de 1989, publicada en el DOGC del 5 de juny, el Director General de Dret i d'Entitats Jurídiques de la Generalitat declarà l'adequació a la legalitat d'aquests estatuts i en disposà la inscripció en el registre d'acadèmies i la publicació en el Diari Oficial.

Considerant la importància i l'abast social de la funció normativa de l'Institut d'Estudis Catalans, és convenient de conferir rang de llei al reconeixement oficial d'aquesta funció.

Article 1

Es reconeix que l'Institut d'Estudis Catalans és la institució encarregada d'establir i actualitzar la normativa lingüística del català, sens perjudici de les altres funcions que li atorguen els seus estatuts.

Article 2

L'ús lingüístic dels òrgans de l'Administració de la Generalitat, de les corporacions locals, de l'Administració de l'Estat a Catalunya i de les entitats autònomes, les empreses i les altres entitats i institucions que depenen de les esmentades administracions ha de respectar la normativa establerta per l'Institut d'Estudis Catalans.

Article 3

L'ús lingüístic dels centres d'ensenyament públics i privats i dels mitjans de comunicació de titularitat pública ha de respectar la normativa establerta per l'Institut d'Estudis Catalans.

Article 4

1. L'Administració de la Generalitat ha d'establir els sistemes de col·laboració i d'assessorament necessaris per tal de garantir que els organismes a què fan referència els articles 2 i 3 segueixin en llurs usos lingüístics criteris coherents i ajustats a la normativa general de la llengua establerta per l'Institut d'Estudis Catalans.

2. L'Administració de la Gene-

ralitat ha de vetllar perquè l'elaboració dels llenguatges d'especialitat es faci d'acord amb la normativa de l'Institut d'Estudis Catalans.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertoquei la facin complir.

Palau de la Generalitat, 3 de maig de 1991

JORDI PUJOL
President de la Generalitat de Catalunya

JOAN GUITART I AGELL
Conseller de Cultura

Cal esmentar, pel que fa a la resta, les disposicions següents:

Decret 246/1990 (DOGC núm. 1362, de 2 de novembre), de 4 de setembre, de creació de la Secció de Normalització Lingüística de la Secretaria General del Departament d'Economia i Finances.

Ordre de 19 de febrer de 1991 (DOGC núm. 1414, de 4 de març), de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per a la normalització lingüística en centres concertats o subvencionats per l'ICASS.

Resolució de 26 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1438, de 3 de maig), de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per a l'edició en català de documents, llibres i revistes periòdiques en el camp de les ciències de la salut.

Resolució de 26 d'abril de 1991 (DOGC núm. 1438, de 3 de maig). Subvencions per a l'edició en català de programes i conclusions de congressos, simposis i jornades científiques en el camp de les ciències de la salut.

Decret 112/1991, de 7 de maig (DOGC núm. 1446, del 24). S'estructuren el Gabinet del Conseller i la Secretaria General del Departament de Medi Ambient. Segons l'article 15.1 d'aquest Decret, al Servei de Règim Interior que depèn de la Subdirecció General de Coordinació Administrativa de la Secretaria General li corresponen, entre altres, les funcions següents: «j) La coordinació general dels programes de normalització lingüística del Departament. k) La proposta i l'impuls de les mesures de normalització lingüística del Departament i l'execució de les directrius dictades pels òrgans competents a aquest efecte. l) L'establiment de criteris per garantir la correcció lingüística de tots els documents produïts pel Departament. m) La promoció de les activitats de formació i perfeccionament de tot el personal del Departament en matèria de llengua catalana»; i segons l'article 15.5, «Corresponen a la Secció de Suport Idiomàtic les tasques de preparació de documentació, estudi, informe, proposta i tramitació en relació amb les funcions atribuïdes al Servei de Règim Interior a l'article 15.1, dels apartats j) a l'm), ambdós inclosos, i totes aquelles altres que li encomani el cap del Servei.»

Decret 115/1991, de 7 de maig (DOGC núm. 1452, de 7 de juny). Modifica les funcions de la Secció de Documentació i Publicacions de la Subdirecció General de Serveis i Coordinació de la Secretaria General del Departament de Benestar Social, la qual passa a denominar-se Secció de Normalització Lingüística, Documentació i Publicacions, i per tant tindrà a més de les que tenia les funcions semblants a les descrites en el cas anàleg del Decret anterior.

Ordre de 14 de maig de 1991 (DOGC núm. 1457, de 19 de juny), per la qual es convoquen proves per a l'habilitació de guies de turisme a Catalunya. En les bases que es recullen en l'Annex I, tant per als guies de Barcelona com en els de Catalunya s'especifica que «En el desenvolupament de les proves a què fa referència la present convocatòria, els candidats han de demostrar que tenen coneixements suficients de la llengua catalana». A part d'això els aspirants han de superar una prova d'idioma, però no s'especifica quin.

Decret 132/1991, de 31 de maig (DOGC núm. 1463, de 5 de juliol). Reestructuració de la Secretaria General del Departament de Governació. Es preveu una Secció de Normalització Lingüística i Documentació, dependent del Gabinet Tècnic, que al seu torn depèn d'una Direcció de Serveis adscrita a la Secretaria General. Al Servei del Gabinet Tècnic li corresponen, entre d'altres, les funcions de «assessorament lingüístic

general, la coordinació de la formació lingüística del personal i de la normalització del Departament». També es descriuen les funcions de la Secció de Normalització Lingüística i Documentació, que són semblants a les descrites més amunt en el Decret 112/1991.

Esmentem, encara, aquests altres textos apareguts al DOGC:

Acord de 30 de maig de 1990 (DOGC núm. 1313, de 4 de juliol), pel qual s'ordena la inscripció i publicació del Conveni col·lectiu de treball d'àmbit de la Comunitat Autònoma de Catalunya per a la indústria metal·logràfica. En l'article 36 d'aquest Conveni es diu el següent: «*Bilingüisme*. El conveni present es redacta en els dos idiomes oficials de Catalunya, català i castellà, a fi de potenciar la realitat del bilingüisme, per la qual cosa, quant a l'empresa, s'articularen, així mateix, les mesures oportunes, com la doble redacció d'avisos, notes, comunicacions, etc.»

Resolució de 26 de febrer de 1991 (DOGC núm. 1414, de 4 d'abril), del Departament de Benestar Social. Convocatòria per a la concessió de cinc borses d'estudi per participar en el curs de postgrau del Programa Erasmus en educació d'adults. «Annex 1. *Bases*. 2. *Requisits*. Atès que la llengua que es fa servir al curs és l'anglès, l'alumne ha de demostrar mitjançant una prova escrita i una entrevista oral el coneixement suficient de la llengua esmentada per poder seguir-lo amb aprofitament».

I.2. ESTAT ESPANYOL (BOE de l'1 de juliol de 1990 al 30 de juny de 1991) per Joan RAMON SOLÉ I DURANY

En aquest apartat cal destacar la Llei 7/1991, de 21 de març (BOE núm. 70, del 22), per la qual es crea l'Institut Cervantes, de la qual reproduïm, per la seva importància, una part de l'exposició de motius i tot el títol primer: